

Laat kinderen veilig opgroeien.
Hier en elders.

Inhoud

Burundi: Familieverhalen vol veerkracht	P4-8
Broers en zussen moeten samen opgroeien. Een wet op papier, een breuk in de praktijk	P9-11
Palestijnse vluchteling traint jonge voetballers in Leuven	P12-13
Susan en Eoin: Twintig jaar donateurschap voor SOS Kinderdorpen	P14-16
Een nieuwe start voor de kinderen en jongeren van het kinderdorp in Kinshasa	P17-19
De gevoelsdoos als tool bij traumasensitief handelen	P20-22
Wat zit er in jouw rugzak voor vrede?	P23

SOS Kinderdorpen België vzw
Munthofstraat 40/1CD
1060 Brussel
Tel: 02 538 57 38
IBAN: BE17 3100 4034 5521
BIC: BBRUBEBB

SOS Kinderdorpen is een internationale, niet-gouvernementele kinder-rechtenorganisatie, politiek en religieus neutraal, die zich sinds 1949 inzet voor kinderen die de ouderlijke zorg verloren of dreigen deze te verliezen.

Colofon

V.U.: Marie Wuestenberghs
welcome@sos-kinderdorpen.be
www.sos-kinderdorpen.be
Redactie: SOS Kinderdorpen - afgesloten op 19 augustus 2026
Foto's: Archief SOS, Federico Varrasso
Vormgeving: www.magelaan.be
Druk: The Mailing Factory

Ce magazine est également disponible en version française sur simple demande.

EDITO

Beste lezer,
Sinds enkele weken
ben ik aan de slag bij
SOS Kinderdorpen België.

Voor mij is dit een bijzondere terugkeer, na een boeiend parcours in internationale solidariteit en mensenrechten.

Mijn loopbaan begon immers hier, bij SOS Kinderdorpen, onder leiding van Hilde Boeykens. Vandaag kom ik terug met heel wat nieuwe ervaringen op zak, maar met dezelfde overtuiging: elk kind heeft het recht om veilig op te groeien.

Na enkele weken waarin ik me heb verdiept in de programma's en de collega's heb leren kennen, stel ik je met veel plezier dit magazine voor. We nemen je mee van België naar Afrika, aan de hand van echte verhalen van kinderen en gezinnen die we ondersteunen. Je ontdekt van dichtbij wat ons werk voor hen betekent en welk verschil de juiste steun maakt.

Kinderen groeien vandaag op in een wereld die snel verandert. Conflicten en crisissen maken een veilige thuis niet vanzelfsprekend. Toch kijk ik met vertrouwen naar de toekomst. Dat vertrouwen haal ik uit het team dat ik de voorbije weken heb leren kennen. Samen willen we écht iets in beweging zetten voor kinderen.

Maar ook jouw steun geeft me vertrouwen. Net als die van iedereen die blijft geloven in solidariteit en openheid. Ik hoop je de komende tijd te mogen ontmoeten, naar je te luisteren en ideeën uit te wisselen.

Veel leesplezier!

Marie Wuestenberghs,
 Directrice SOS Kinderdorpen België

Burundi

Familieverhalen vol veerkracht

Of je nu opgroeit op de heuvels van Jimbi, Bihanga of Ruganigwa, het leven speelt zich vooral af in het hier en nu. In deze landelijke gebieden van Burundi weet niemand precies wat morgen brengt. Stromend water en elektriciteit zijn er niet vanzelfsprekend. Wat er wél in overvloed is: levenslust en een indrukwekkende veerkracht.

Al vijf jaar ondersteunen we samen met SOS Kinderdorpen Burundi meer dan 900 gezinnen in drie regio's van het land. Elk van die gezinnen heeft een bewogen verhaal, maar één ding hebben ze gemeen: de wil om opnieuw recht te krabbelen, vooruit te kijken en hun kinderen de best mogelijke toekomst te geven. Enkele weken geleden ontmoetten we de gezinnen van Renaud en Elie*.*

**De namen van de kinderen werden gewijzigd om hun privacy te beschermen.*

*"Toen mijn papa overleed,
voelde ik me wanhopig."*

Renaud, 15 jaar

Renaud is 15, maar in zijn ernstige blik zie je dat hij sneller volwassen moest worden dan andere kinderen. Het leven spaarde hem dan ook niet. Toen hij zeven was, verloor hij zijn vader. *"Toen mijn papa overleed, voelde ik me wanhopig. Ik stond op het punt om met school te stoppen. Ik had de moed niet meer om te studeren"*, vertelt hij.

Niet veel later werd het huis van het gezin verwoest door hevige regenval. Een tweede zware klap die ze maar moeilijk te boven kwamen. *"Het leven was ontzettend zwaar geworden"*, herinnert zijn mama Annociate zich.

Vandaag probeert het gezin dat moeilijke verleden achter zich te laten. Daarbij kunnen ze rekenen op de steun van SOS Kinderdorpen Burundi. Dankzij opleidingen en een startkapitaal kon Annociate op de heuvels van Jimbi een stevig huis van baksteen met een golfplaten dak bouwen. Met de opbrengst van haar gewassen en varkens kan ze nu voldoende verdienen om haar drie kinderen met meer zekerheid groot te brengen.

Ondanks de pijnlijke herinneringen gaat Renaud opnieuw naar school en krijgt hij stilaan weer plezier in het leven. *"Ik ga graag naar school, want wat ik er leer, zal me helpen om mijn eigen activiteiten verder uit te bouwen"*, vertelt hij. Daar is hij nu al mee bezig: samen met zijn oudere broer bewerkt hij een stuk grond en heeft hij zijn eigen kleine veeteelt.

Elke zondag kan Renaud tijdens de activiteiten van de Kinderrechtenclub weer even gewoon kind zijn. Dan speelt hij voetbal of doet hij mee aan zaklopen met jutezakken.

**Lees het volledige
verhaal** van Renaud
op onze website.

*"Als we terugdenken aan
waar we vandaan komen,
zijn we heel trots op waar
we vandaag staan."*

Elie, 18 jaar

Ook Elie, 18 jaar, maakte tijdens zijn jeugd moeilijke tijden door. Hij woont op een andere heuvel in de regio Gitega. Zijn vader kampte jarenlang met psychische problemen en overleed uiteindelijk aan zijn ziekte.

Zijn mama Sérafina vertelt: *"We woonden in een piepklein huisje langs de weg. Er was maar één kamer. Daar leefden en sliepen we, vlak naast het vuur. Ik werkte als landarbeider en verbouwde ook wat voedsel voor onszelf. Maar ik had geen mest, waardoor de oogsten tegenvielen. De kinderen aten één keer per dag, 's middags. Als ik mijn nan in het ziekenhuis ging bezoeken, kon ik niet werken en hadden ze die dag helemaal niets te eten."*

De moeilijke situatie woog zwaar op het hele gezin en maakte ook naar school gaan allesbehalve vanzelfsprekend. *"De kinderen gingen zonder schoenen naar school. Soms werden ze naar huis gestuurd omdat ze geen schoolmateriaal of uniform hadden"*, vertelt Sérafina.

Elie herinnert zich hoe hij 's avonds zijn huiswerk probeerde te maken bij het flakkerende licht van het vuur, terwijl de rook in zijn ogen prikte. *"Als we terugdenken aan waar we vandaan komen, zijn we heel trots op waar we vandaag staan"*, zegt hij.

Sinds hun mama ondersteuning kreeg via ons familieversterkend programma, konden Elie en zijn jongere broer opnieuw naar school. Ondanks de leerachterstand die ze in hun jeugd opliepen, halen ze vandaag allebei goede resultaten. Elie luistert trouw naar de nationale radio en droomt er zelfs van om journalist te worden.

"Ik ben zo trots dat mijn kinderen naar school gaan. Dat is hun toekomst", zegt zijn mama.

**Lees het volledige
verhaal** van Elie
op onze website.

Net als Elie, Renaud en hun broers en zussen konden sinds 2022 bijna 3.000 kinderen in bijzonder kwetsbare situaties opnieuw naar school dankzij de steun van SOS Kinderdorpen Burundi in de regio's Gitega, Muyinga en Cibitoke.

De ouders kregen beroepsopleidingen en leerden meer over kinderrechten. Daarnaast ontvingen ze materiaal en een klein startkapitaal om hun woning te verbeteren en een eigen activiteit op te starten. Dat kan landbouw of veeteelt zijn, maar ook schrijnwerkerij, naaien of een kleine handelszaak.

Zo kunnen ouders stap voor stap hun inkomen verhogen en het dagelijkse leven van hun gezin verbeteren. Met voldoende eten en een veilige thuis die bescherming biedt tegen regen, koude en hitte, krijgen kinderen opnieuw de ruimte om kind te zijn, naar school te gaan en te dromen van een betere toekomst.

Doe een gift en help kinderen in Burundi veilig op te groeien.

Broers en zussen moeten samen opgroeien. Een wet op papier, een breuk in de praktijk

Sinds 2021 bepaalt de wet dat broers en zussen in de jeugdhulp zoveel mogelijk samen blijven.

SOS Kinderdorpen nam vijf jaar geleden het voortouw om die wet gestemd te krijgen. Het is een belangrijke stap. Maar een wet is pas een wet als ze ook in de praktijk geldt. En daar wringt het. Plaatsgebrek, agenda's, verschillende voorzieningen en krappe budgetten zorgen ervoor dat siblings nog altijd uit elkaar worden gehaald. Daarom ijveren we nu voor onderzoek door de overheid, om systematisch op te volgen hoe de wet in de praktijk wordt gerealiseerd. Drie mensen vertellen wat de breuk met een kind doet, en wat ze blijft doen, lang nadat de beslissing genomen is.

Lees het
volledige
verhaal
van Adjua

Adjua: "Mijn broer was mijn safe space"

Adjua (25) werd als peuter uit huis geplaatst. Zijn moeder kampte met ernstige mentale gezondheidsproblemen. Wat volgde was een jeugd in instellingen, met verplaatsingen en weinig houvast. Dat houvast vond hij bij één persoon: zijn oudere broer. Ze deelden dezelfde thuissituatie, dezelfde pijn, dezelfde geschiedenis. "Wij wisten hoe het was om met onze mama op te groeien. Niemand anders snapte dat."

Rond zijn tiende werd zijn broer overgeplaatst naar een instelling kilometers verderop. De beslissing viel boven hun hoofden. "We zijn niet gehoord. Het was gewoon: zo is het." Daarna kwam de eenzaamheid.

"Vanaf dat mijn broer wegviel, viel er heel veel weg. Ik had geen houvast meer."

Vandaag studeert hij, maakt hij muziek en zet hij zich in als ervaringsdeskundige. Van buitenaf lijkt het alsof hij het gemaakt heeft. Achter dat beeld zit een blijvende strijd met depressie, posttraumatische stress en moeilijke hechting. Hij verwijt het systeem niets, maar legt de vinger op de wonde. "Voor hulpverleners is het één dossier. Voor een kind is het zijn hele wereld." Over de wet is hij helder: "Voor mij kwam ze te laat. Maar voor andere kinderen kan ze echt een verschil maken."

Bonny: "Je eigen bloed moeten missen, dat is het ergste"

Bonny (22) werd verslaafd geboren. Haar moeder kon door een zware drugsverslaving niet voor haar zorgen. Haar zussen waren al eerder weggehaald. Zelf kwam ze terecht in een warm pleeggezin, terwijl haar zussen samen opgroeiden in een voorziening. Heel haar jeugd balanceerde ze tussen veiligheid en gemis. "Ik kreeg liefde, eten, een bed, alles wat een kind nodig heeft." En toch knaagde er iets.

Dat gemis zat niet in de grote momenten, maar in de gewone. "Zelfs ruzie maken met mijn zussen heb ik nooit kunnen doen. Net dat zijn de dingen die je mist." De schaarse momenten samen legden ze vast op een Nintendo, met foto's en spraakberichten. Toen ze zeven of acht was, overleed een van haar zussen. "Ik heb zoveel van haar leven gemist. En nu krijg ik haar nooit meer terug."

Bonny twijfelt niet aan het nut van pleegzorg en jeugdhulp. Maar veiligheid alleen volstaat niet. "Samen opgroeien met je broers en zussen, dat is óók veiligheid." Ze ziet ruimte voor meer creativiteit. Als samen plaatsen niet lukt, laat ze elkaar dan vaker zien, samen slapen in het weekend. "Soms worden er te snel knopen doorgehakt. Er wordt niet stilgestaan bij wat dat doet met een kind."

Vandaag studeert ze maatschappelijk werk en wil ze zelf in de pleegzorg aan de slag. "Als ik maar één kind het gevoel kan geven dat het echt gehoord wordt, is dat voor mij genoeg."

Lees het volledige verhaal van Bonny

Tiffany: "L'histoire se répète"

Bijna een jaar geleden besliste de jeugdrechtsbank dat het appartement van Tiffany niet langer veilig was voor haar kinderen, na agressie van haar ex-partner. Niet de bescherming waar ze om vroeg, maar een uithuisplaatsing van haar zoon van drie en haar dochter van tien. *"Ik heb twee jaar lang aan mijn begeleiders gevraagd: help mij uit deze situatie. Naar mij wilden ze niet luisteren."*

De eerste twee maanden bleven broer en zus nog samen. Daarna werden ze gescheiden. Officieel mag dat niet meer. In de praktijk wel, zegt Tiffany, *"omdat er te weinig plaats zou zijn in de voorzieningen. In de praktijk is dat splitsen schering en inslag."*

In principe zien ze elkaar één keer per maand. Vaak is dat één keer om de twee maanden.

De gevolgen zijn voelbaar. Haar zoontje verloor de zorgende rol van zijn grote zus en zijn gedrag verslechterde. Bij zijn zus weegt het gemis door. Tiffany kent de jeugdzorg van binnenuit: ze verbleef er zelf bijna tien jaar, met misbruik. Haar buffer toen waren haar pleegouders. Haar kinderen hebben die buffer niet. *"L'histoire se répète. En ik wil niet dit soort moeder zijn."* Haar oproep aan het beleid is kort. *"Stop met knippen in het budget van de jeugdzorg. Investeren in kinderen is investeren in de toekomst."*

Samen opgroeien is geen detail

Drie verhalen, drie generaties, dezelfde breuklijn. De wet van 2021 zette een principe op papier: broers en zussen horen samen. De praktijk weerlegt dat principe nog te vaak, niet uit onwil, maar uit plaatsgebrek en budgettaire druk. De band tussen siblings (broers en zussen) is geen bijkomstigheid van een plaatsingsbeslissing. Het is een fundament.

Wie dat fundament wegneemt, laat een leegte achter die tot ver in de volwassenheid blijft. SOS Kinderdorpen blijft daarom aandringen op een consequente toepassing van de wet. Niet bij wijze van uitzondering. Gewoon: samen.

Lees het
volledige
verhaal
van Tiffany

Palestijnse vluchteling traint jonge voetballers in Leuven

Ahmed (18) kwam 1,5 jaar geleden alleen aan in ons land. Hij werd opgevangen bij Hejmo en Hejmo Plus, de voorzieningen van SOS Kinderdorpen die zich specifiek richten op niet-begeleide, buitenlandse minderjarigen. Vandaag staat Ahmed langs het veld bij voetbalclub OHL, volgt hij een opleiding Nederlands in het volwassenenonderwijs en denkt hij eraan om zelf, net zoals zijn voorbeeld Mats, sociaal werker te worden.

Opvang stopt niet bij een bed en een adres. Wat een jongere echt vooruit helpt, begint vaak pas daarna. Bij Hejmo Plus van SOS Kinderdorpen zorgt trajectbegeleider Mats voor die volgende stap. Ahmed neemt de kansen met beide handen aan.

Nazorg op elk levensdomein

Mats is 29, sociaal werker en muzikant. Bij Hejmo Plus begeleidt hij jongeren die uitstromen. "Ik zorg voor wat ze daarna nog nodig hebben," zegt hij. Mats werkt op alle levensdomeinen: gezondheid, vrije tijd, werk, studeren en het uitbouwen van een netwerk. Daarnaast is hij actief bij Back on Track, het aanbod vanuit SOS Kinderdorpen en partners voor jongvolwassenen boven de achttien die dak- en thuisloos zijn.

Een klik op wilskracht

Ahmed verbleef bij Hejmo Plus en deed het er meteen goed. Mats leerde hem pas kennen tijdens de nazorg. Het klikte snel.

"Zijn vechtlust om vooruit te geraken is ongelooflijk," zegt Mats. Ahmed vluchtte uit Palestina. Hij probeerde meerdere keren 'over te steken'. Wat hij onderweg meemaakte, is moeilijk te bevatten. Zijn ouders zitten nog altijd vast. Samen praten ze vaak over zijn situatie en wat hij moest doormaken. *"En telkens weer draait Ahmed de knop om en kijkt hij vooruit,"* zegt Mats bewonderend. *"Het is straf hoe hij dat doet."*

Langs de lijn bij OHL

Ahmed zit vol engagement. Hij traint twee voetbalploegen bij OHL en speelt zelf basketbal. Zijn kracht zit in de omgang met mensen. Hij legt makkelijk contact, hij heeft humor en is goedlachs. Zijn Nederlands is indrukwekkend goed. *"We hebben hier te maken met een echte mensen-mens",* grinnikt Mats. De andere jongens in het huis zien hem als een warme, lieve gast. Ze kijken naar hem op. Ahmed durft ook om hulp vragen en tegelijk blijft hij nooit bij de pakken zitten. Net die combinatie maakt hem tot een voorbeeld.

Hij wil doen wat Mats doet

Binnenkort start Ahmed een opleiding. Hij spreekt de taal al, maar volgt toch verder Nederlands aan het CVO. Daarnaast gaat hij op zoek naar werk. En hij denkt erover om sociaal werker te worden. Hij wil doen wat Mats doet. Alles wat hem wordt aangereikt, pakt hij snel op.

Geen eindstation, maar een aanloop

Ahmed woont intussen niet meer bij Hejmo. Hij wordt verder opgevolgd door Minor Ndako, een bevriende organisatie die begeleid wonen aanbiedt voor jongeren met een vluchtverleden. Zijn traject toont waar Hejmo voor staat. Jongeren vinden er rust, structuur en iemand die blijft meelopen. Wat ze daarna doen, doen ze zelf. Ahmed laat zien hoe ver dat kan reiken.

Lees meer over
Hejmo Plus

"We zijn niet rijk, maar we leven comfortabel. Het voelt voor ons als een morele plicht."

Eoin en Susan

Susan en Eoin

Twintig jaar donateurschap voor SOS Kinderdorpen

Eoin is tachtig. Susan is achtenzeventig. Ze ontvangen ons in het huis dat ze zelf lieten bouwen, ver van het Ierland waar ze allebei opgroeiden. Het gesprek gaat al snel over wat een kind écht nodig heeft. En over wat je kan doen, als je weet dat je het zelf niet kan oplossen.

Twee leren die elkaar in Amerika tegenkwamen

Susan en Eoin leerden elkaar kennen in de Verenigde Staten waar Eoin werkte. Susan reisde er rond met vriendinnen. Een van die vriendinnen kende Eoin nog van de universiteit. *"We kwamen uit dezelfde Ierse buurt. Maar in Ierland hadden we geen enkele gemeenschappelijke vriend."* Ze trouwden in Ierland en verhuisden daarna mee met het werk van Eoin. Naar Amsterdam, naar de staat New York, en in 1978 naar België. Bij elke verhuizing kwam er een kind bij. Hier bouwden ze een huis en startte Eoin een eigen bedrijf. Ze zijn nooit meer vertrokken. Ze hebben drie kinderen én drie kleinkinderen.

De eerste keer dat ze doneerden, was meer dan twintig jaar geleden. Hun kinderen liepen

school in het Kardinaal Mercier College. Daar was een priester die zich inzette voor 'Enfants Abandonnés', een kleine organisatie voor kinderen in België die niet bij hun ouders konden opgroeien. *"Kinderen van wie de ouders in de gevangenis zaten. Of verslaafd waren. Of kinderen die op straat leefden."*

Vandaag steunen ze bewust maar een handvol organisaties. Artsen Zonder Grenzen, nog een andere kleine organisatie voor kinderen. En SOS Kinderdorpen natuurlijk. Wat de doorslag geeft, zijn de brieven en de magazines. En vooral de foto's. *"Je wordt geraakt door die beelden", zegt Susan. Het kind staat altijd centraal in het verhaal."*

"Ze moeten zich veilig voelen. Niet bang zijn. Maar ze moeten zich ook geliefd voelen. Er moet iemand zijn die hen vastneemt."

Eoin en Susan

"We zouden ons schuldig voelen als we het niet deden"

Veel mensen geven één keer en daarna niet meer. Eoin en Susan geven al jaren. Wat maakt het verschil? *"Ik denk dat we ons allebei schuldig zouden voelen als we niet continu kinderen zouden steunen. We zijn niet rijk, maar we leven comfortabel."* Het voelt voor ons als een morele plicht." Een deel van het antwoord ligt ook veel verder terug, in hun eigen jeugd. Op school stond een spaarpot voor de missies. Ierse zusters, meestal verpleegsters, vertrokken naar Afrika. Als kind gaf je daar je centen aan zonder goed te begrijpen wat er aan de andere kant gebeurde. *"Ik veronderstel dat al die kleine dingen samen je denkpatroon mee vormen."*

Waarom kinderen

De vraag waarom het net kinderen zijn die hen raken, hoeft nauwelijks gesteld te worden. *"Omdat we van kinderen houden, natuurlijk! Je probeert het allerbeste te doen voor je eigen kinderen. En dan kijk je om je heen en zie je in welke moeilijke omstandigheden sommige kinderen moeten opgroeien. Dan breekt je hart."*

Zelf kinderen in huis nemen als pleegouder, is nooit een optie geweest, zegt Susan. Tegen de tijd dat hun eigen kinderen groot waren, kwamen de kleinkinderen, die ze mee opvingen omdat hun ouders werkten. *"We weten dat we het zelf niet zouden kunnen, op deze manier steunen is voor ons de juiste oplossing."*

"Verdriet. En frustratie."

We vragen wat er als eerste bij hen opkomt bij 'een kind dat niet thuis kan opgroeien'. Ze moeten er niet lang over nadenken. Daar hebben ze het samen al over gehad. *"Verdriet en frustratie."* Wat volgt, is een reeks vragen die ze zichzelf wel vaker stellen. Waar kan zo'n kind naartoe? Wie zal het bellen als het in nood is? En op welke leeftijd beseft een kind eigenlijk dat er thuis iets niet klopt? Want veel kinderen denken dat hun thuissituatie 'normaal' is. *"Op een bepaald moment moet dat kind zelf beseffen dat het niet in een gezonde omgeving opgroeit. En dan hopelijk zorgzame volwassenen tegenkomen die voor een oplossing zorgen."*

Veiligheid, en iemand die je vastpakt

Wat heeft volgens hen een kind tussen zes en twaalf het meest nodig? Het antwoord komt in twee bewegingen. "Ze moeten zich veilig voelen. Niet bang zijn. Maar ze moeten zich ook geliefd voelen. Er moet iemand zijn die hen vastneemt." Bij baby's is dat vitaal, weten ze. Het kind is er zich niet van bewust, maar er wordt iets doorgegeven. Daar begint zelfvertrouwen. Het is precies waar het werk van SOS Kinderdorpen begint. Kinderen die in een SOS-voorziening terechtkomen, dragen vaak veel met zich mee. Meervoudige trauma's, opgelopen over jaren. Het eerste wat ze nodig hebben, is het besef dat het niet hun fout is. Ze hebben er niet voor gekozen. Daarna komt het vertellen van hun verhaal, met woorden of met beelden of met kunst. En pas daarna therapie.

Eoin en Susan wisselen veel-betekennende blikken uit. Ze zullen nooit een een van de kinderen ontmoeten die ze helpen. Dat weten ze. Het weerhoudt hen niet om bewust te steunen. Over SOS Kinderdorpen zeggen ze wat je zelden hoort van iemand die al twintig jaar geeft: "De bekendheid van de organisatie zou tien keer zo groot moeten zijn."

Een nieuwe start voor de kinderen en jongeren van het kinderdorp in Kinshasa

SOS Kinderdorpen start een nieuw hoofdstuk in de Democratische Republiek Congo. Eind 2025 sloot het kinderdorp in Kinshasa officieel de deuren. Veertien jaar lang groeiden er 150 Congolese kinderen en jongeren een deel van hun jeugd op, tot ze stap voor stap konden terugkeren naar hun familie of zelfstandig verder konden. Vandaag bieden de gebouwen onderdak aan kinderen uit het SOS Kinderdorp in Bukavu, door aanhoudend conflict in die regio. Tegelijk blijven we in het oosten van het land gezinnen ondersteunen en versterken.

Benito, 22 jaar, kent het kinderdorp in Kinshasa als zijn broekzak. Hij kwam er aan toen hij zeven was en woonde er tot hij meerderjarig werd. Zijn ouders hadden niet langer de middelen om voor hem te zorgen. Voor de kleine Benito was die scheiding niet gemakkelijk. Hij herinnert zich hoe hij vaak zijn familie miste en ernaar verlangde om een kind te zijn 'zoals alle andere'.

Ondanks die moeilijke momenten kijkt Benito ook met warmte terug op zijn jeugd. Hij vond bij SOS Kinderdorpen verbondenheid, kreeg goed onderwijs en kon rekenen op betrokken begeleiding. "Ik maakte er vrienden die als broers en zussen voor me werden. En ik kreeg er de ondersteuning en ruimte om me te ontwikkelen."

Een nieuwe start

Vandaag woont Benito alweer enkele jaren bij zijn vader en jongere broer. In het begin maakte hij zich wel wat zorgen. "Ik was heel blij om hen terug te zien, maar vroeg me ook af hoe het zou zijn om opnieuw samen te leven."

*"Wat me bijblijft van mijn tijd
bij SOS Kinderdorpen,
is de veiligheid, de begeleiding
en vooral het gevoel dat
ik ergens bij hoorde."*

*Benito woonde 11 jaar in het kinderdorp in
Kinshasa voor hij terugkeerde naar zijn familie.*

Gelukkig gebeurde de overgang niet van de ene dag op de andere. Het team van SOS Kinderdorpen begeleidde Benito en zijn familie stap voor stap. *"Eerst waren er gesprekken met de begeleiders en informatiesessies. Er waren ook regelmatig bezoeken aan mijn familie en af en toe bracht ik er enkele dagen vakantie door. Zo kon ik weer aan hen wennen, hun verwachtingen beter begrijpen en me mentaal voorbereiden op mijn terugkeer."*

Kinderen voelen zich beter thuis in hun gezin

Net als Benito kwamen de meeste kinderen in het kinderdorp uit gezinnen die zich in een bijzonder kwetsbare situatie bevonden. Door hun moeilijke omstandigheden hadden die gezinnen niet de nodige middelen om zelf voor hun kinderen te zorgen.

In het kinderdorp kregen de kinderen kwaliteitsvol onderwijs, goede zorg en begeleiding. Maar dat kan de band met hun eigen familie niet vervangen. *"Experts zijn het erover eens: in de meeste gevallen krijgt een kind binnen zijn eigen familie de beste kansen om zich ten volle te ontwikkelen. Als een terugkeer mogelijk is, is het onze taak om er alles aan te doen om een kind opnieuw met zijn*

familie te herenigen", zegt Armand Tchhoffouo, nationaal directeur van SOS Kinderdorpen in de Democratische Republiek Congo.

Gezinnen versterken om meer kinderen te helpen

Meestal bleven de families betrokken bij het leven van hun kinderen. Ze konden hen elke maand bezoeken en tijdens een deel van de grote vakantie gingen de kinderen naar huis.

Gaandeweg beseften onze teams dat de meeste kinderen opnieuw bij hun familie zouden kunnen wonen. Tegelijk werd duidelijk dat we veel meer kinderen konden helpen door hun gezin rechtstreeks te ondersteunen en ouders te versterken in hun rol.

Daarom ging in 2021 een familieversterkend programma van start, met als doel kinderen opnieuw met hun familie te herenigen. *"We brachten eerst de mogelijkheden en noden van elk gezin in kaart. Daarna kregen de families begeleiding op maat. Ze volgden ook beroepsopleidingen en ontvingen een startkapitaal om een activiteit uit te bouwen en zo een stabiel inkomen te verwerven"*, vertelt Armand Tchhoffouo.

Herenigd met hun familie

In vier jaar tijd konden zo 117 kinderen terugkeren naar hun familie. Daarnaast werden 32 jongeren begeleid naar een zelfstandig leven. Eén kind werd opgevangen in een pleeggezin.

“De herenigingen zijn goed verlopen. We kregen geen negatieve signalen, noch van de families, noch van de kinderen”, vertelt de nationaal directeur.

De laatste elf kinderen keerden in de loop van 2025 terug naar hun familie. Daarmee kwam ons werk in Kinshasa op 31 december ten einde. Maar de gebouwen van het kinderdorp hadden intussen al een nieuwe bestemming gekregen. Door het escalerende conflict in het oosten van het land vonden kinderen uit het SOS Kinderdorp in Bukavu er een veilig onderkomen.

Ons werk in het oosten gaat door

De aanwezigheid van SOS Kinderdorpen in Zuid-Kivu, in het oosten van Congo, is vandaag belangrijker dan ooit. Ondanks de instabiele situatie blijft het lokale team zich inzetten voor duizenden kinderen. In de regio rond Bukavu begeleiden onze collega's gezinnen, zodat zij hun kinderen betere toekomstkansen kunnen bieden.

Die opdracht wordt steeds moeilijker. De aanhoudende onveiligheid weegt zwaar op ouders en kinderen, maar ook op onze medewerkers. Verschillende gezinnen die we begeleiden, werden het slachtoffer van geweld en hebben nood aan extra ondersteuning. Daarom willen onze collega's vanaf 2027, in samenwerking met partnerorganisatie WAPA International, de psychologische begeleiding van gezinnen versterken. Vanuit België ondersteunen we hun inspanningen, zodat ieder kind veilig kan opgroeien.

Jouw steun blijft essentieel

Dankzij begeleiding op maat en opleidingen konden 360 Congolese gezinnen een eigen activiteit opstarten. Ze begonnen bijvoorbeeld een kleine handelszaak, gingen geiten houden of verdienden een inkomen met naaiwerk. Zo bouwen ze stap voor stap een stabiel inkomen op.

Tegelijk versterken ouders hun opvoedingsvaardigheden, zodat hun kinderen alle kansen krijgen om zich goed te ontwikkelen. Dankzij jouw steun kunnen we dit werk samen met hen voortzetten én andere gezinnen in moeilijke omstandigheden dezelfde kansen bieden.

Doe een gift en **help kinderen in Congo** aan een betere toekomst binnen hun eigen familie.

De gevoels- doos als tool bij **traumasensitief** **handelen**

Myléna is 7 jaar oud. Zoals alle kinderen die opgroeien binnen ons project Chantevent, leeft ze met complexe trauma's. Deze wonden, geërfd uit een jeugd getekend door onveiligheid, komen dagelijks naar boven. Zonder waarschuwing. En ze uiten zich vaak in gedrag dat velen als 'moeilijk' zouden bestempelen. Ons team, opgeleid in een traumasensitieve benadering, zet hulpmiddelen in om kinderen te leren hun emoties te reguleren.*

**De naam van het kind is gewijzigd om haar privacy te beschermen.*

Rust vinden met de gevoelsdoos

Myléna heeft geen zin om met ons te praten. Vanochtend was ze het er nog mee eens, maar nu niet meer. Nora, de begeleidster die haar deze namiddag onder haar hoede heeft, probeert met haar te onderhandelen. Tevergeefs: het meisje rent weg om zich in de tuin te verstoppen. Voordat ze ervandoor gaat, weet Nora een compromis te sluiten: als Myléna niet wil praten, mogen we toch haar gevoelsdoos bekijken.

Nora toont een doorzichtige doos, versierd met tekeningen van kleine figuurtjes met expressieve gezichten. Het is de gevoels- of emotiedoos van Myléna. Haar naam hoeft er niet op te staan, want haar doos is uniek. Het meisje heeft de doos zelf gevuld met voorwerpen die haar kalmeren,

geruststellen of haar helpen woorden te geven aan wat ze voelt. Wanneer we hem openen, vinden we eerst een groot rood hart van plastic, een schriftje, een uitwisbaar bordje en een emotiewiel. Helemaal onderin zitten tubes bellenblaas tussen gekleurde stiften en andere kleine voorwerpen.

Een schriftje vol gebroken harten

"Ze vraagt er niet altijd om, maar wanneer we hem binnen handbereik leggen, gebruikt ze hem automatisch," legt Nora uit. "Op het moment zelf kan dat haar echt rust geven. Ze gebruikt vooral haar expressieschriftje, waarin ze opschrijft wat er niet goed gaat. Ze tekent er ook veel gebroken harten in. Aan de manier waarop ze ze tekent, kun je de intensiteit van haar emotie inschatten," zegt Nora terwijl ze het expressieschriftje van Myléna voor ons doorbladert.

Een hulpmiddel voor groot en klein

Myléna heeft deze doos nu iets meer dan een jaar, net als sommige van haar leeftijdsgenoten in Chantevent. Het is een hulpmiddel voor emotieregulatie dat door ons pedagogisch team is ingevoerd om kinderen te helpen beter te leren omgaan met hun trauma's. Niet alle kinderen staan ervoor open, maar dat heeft niets met leeftijd te maken: het kan even goed werken bij heel jonge kinderen als bij tieners, zolang het maar aansluit bij hun behoeften. Elke doos is dan ook helemaal anders, zowel vanbinnen als vanbuiten.

Voorwerpen om tot rust te komen wanneer je boos bent

Terwijl wij praten, glipt een klein figuurtje stillitjes naast Nora op de stoel. Het is Myléna, die uit haar schuilplaats tevoorschijn is gekomen. Beetje bij beetje gaat ze in op onze vragen. Eerst via Nora, in wiens oor ze de antwoorden fluistert. Welke voorwerpen ze het liefst heeft in haar doos? Het expressieschriftje, het rode hart en de tubes bellenblaas. Wanneer ze de doos voor het laatst heeft gebruikt? Dinsdag, toen ze boos was. Ze weet niet meer waarom ze boos was, maar het hielp haar om te kalmeren.

Verder kijken dan de buitenkant

Wie de tijd neemt om haar te leren kennen, ziet een andere kant van Myléna: dat van een aanhankelijk en pittig meisje. *"Het is een kind met veel capaciteiten,"* zegt Nora. En dan neemt Myléna zelf het woord. *"Wat ik het leukst vind op school, is lezen en rekenen,"* voegt het meisje eraan toe. Ze heeft niets gemist van ons gesprek.

Onze strijd voor erkenning van trauma's in de jeugdhulp

Kinderen zoals Myléna moeten leren leven met hun trauma's. Emotie- of gevoelsdozen zijn één van de hulpmiddelen om hen daarbij te ondersteunen. Maar het is ook aan ons, volwassenen, om te leren verder te kijken dan de buitenkant en deze kinderen niet langer te herleiden tot hun moeilijke of niet-begrepen gedrag.

Het begeleiden van kinderen die dagelijks leven met complexe trauma's is geen gemakkelijke taak. Daarom leggen wij de nadruk op de opleiding van professionals in de jeugdhulp. In Chantevent beschikken onze begeleiders zo over de juiste hulpmiddelen om het gedrag van kinderen te ontcijferen en hen te helpen leven met de wonden uit het verleden.

Wat zit er in jouw rugzak voor vrede?

Een rugzak vol hoop in plaats van angst.

Dat is wat duizenden kinderen in België dit najaar vullen.

Kinderen krijgen veel mee. Ze zien oorlog op een scherm, horen erover in de klas of vangen gesprekken thuis op. Ze krijgen de beelden, maar niet altijd de uitleg. Wat overblijft, is het gevoel. Maar ook dichterbij kunnen stress, eenzaamheid of spanningen thuis hun gevoel van veiligheid raken. Ze begrijpen niet altijd wat er gebeurt, maar voelen het wel.

Met Peace Pack vragen we hen wat zij nodig hebben om zich veilig te voelen. Kinderen en jongeren van 8 tot 16 jaar in heel België vullen hun symbolische 'rugzak voor vrede'. Geen noodpakket, maar een vredespakket. In één lesuur vullen ze die met woorden, tekeningen en ideeën over wat hen een veilig gevoel geeft. Liefde. Rust. Een vriend. Een plek waar niemand roept.

Daarna vertellen kinderen via enkele korte vragen wat hen een veilig gevoel geeft. Ook ouders delen hun kijk. Zo krijgen we een beter beeld van wat kinderen nodig hebben. Ken je een school? Vraag hen om mee te doen met Peace Pack.

"We luisteren naar wat kinderen nodig hebben, niet naar wat wij denken dat ze nodig hebben."

*Marie Wuestenberghs,
directrice SOS Kinderdorpen België*

Peace Pack in het kort

- () **Tot 11 oktober:** scholen in heel België doen mee, in het Nederlands en Frans (met ons gratis lespakket van één lesuur)
- () **17 november:** nationaal rapport over wat kinderen nodig hebben om zich veilig te voelen, voor scholen en beleidsmakers
- () Meer info: peacepack.be

Peace Pack is een initiatief van SOS Kinderdorpen België, met Bpact en Indiville en financiële steun van de Koning Boudewijnstichting.

Honderden kinderen krijgen in onze projecten wat ze zo vaak moeten missen:

aanwezigheid, erkenning en een veilige plek met volwassenen die hen zien en naar hen luisteren. Omdat subsidies maar een deel van hun noden dekken, maakt maandelijkse steun zoveel verschil. Word peter of meter, zodat kinderen veilig kunnen opgroeien.

S()S KINDER
DORPEN

Scan om
een gift te doen